

ПРЕДЛОГ

На основу члана 104. став 1. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, број 44/10), Министар за културу, информисање и информационо друштво, на предлог Републичке агенције за електронске комуникације, у сарадњи са органом надлежним за област радиодифузије, доноси

ПРАВИЛНИК

О ПРЕЛАСКУ СА АНАЛОГНОГ НА ДИГИТАЛНО ЕМИТОВАЊЕ ТЕЛЕВИЗИЈСКОГ ПРОГРАМА И ПРИСТУПУ МУЛТИПЛЕКСУ У ТЕРЕСТРИЧКОЈ ДИГИТАЛНОЈ РАДИОДИФУЗИЈИ

Члан 1.

Овим правилником уређују се технички елементи (услови) од значаја за прелазак, начин, временски распоред и услови преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма у терестричкој дигиталној радио-дифузији у VHF радио-фреквенцијском опсегу III и UHF радио-фреквенцијским опсезима IV и V; начин формирања мултиплекса и услови приступа мултиплексу у терестричкој дигиталној радио-дифузији; обим коришћења радио-фреквенција за обављање преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма; успостављање корисничке основе за пријем дигиталног телевизијског сигнала и услови за успостављање иницијалне мреже за тестирање емитовања дигиталног телевизијског сигнала.

Значење појединих појмова

Члан 2.

Поједини појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) аналогна телевизија обухвата пренос, емитовање и/или пријем аналогног видео и аудио сигнала, као и других података намењених непосредном пријему од стране јавности;
- 2) DVB (Digital Video Broadcasting) је дигитално видео емитовање;
- 3) DVB-T (Digital Video Broadcasting – Terrestrial) је стандард за пренос и емитовање дигиталног телевизијског сигнала путем земаљске мреже предајника;
- 4) DVB-T2 представља другу генерацију DVB-T стандарда за терестричко емитовање;
- 5) дигитална дивиденда представља део радио-фреквенцијског спектра који постаје доступан након престанка аналогног емитовања телевизијског програма и потпуног преласка на дигитално емитовање;

- 6) дигитална телевизија обухвата пренос, емитовање и/или пријем дигиталног видео и аудио сигнала, као и других података намењених непосредном пријему од стране јавности;
- 7) пријемник дигиталног телевизијског сигнала је уређај за пријем, декодовање и конверзију дигиталног телевизијског сигнала у облик погодан за репродукцију видео и аудио сигнала и других података, који може бити израђен као самостални (екстерни) уређај (STB) или уређај уграђен (интегрисан) у телевизијски пријемник или други уређај;
- 8) дозвола за емитовање програма је овлашћење чијим добијањем њен ималац стиче право да посредством терестричких радио-дифузних станица, кабловских дистрибутивних система, сателитских радио-комуникација или на други погодан начин, емитује одређени радио и/или телевизијски програм намењен неодређеном броју корисника;
- 9) емитер је лице које је регистровано за делатност производње и емитовања радио и телевизијског програма и које има седиште односно пребивалиште на територији Републике Србије које добијањем дозволе за емитовање програма стиче статус емитера сагласно прописима који регулишу област радио-дифузије;
- 10) пружалац програмског садржаја у систему дигиталног емитовања телевизијског програма је лице коме је обезбеђен приступ мултиплексу на основу одговарајуће дозволе;
- 11) капацитет мултиплекса представља расположиви проток (у зависности од одабраних параметара одговарајућег стандарда) за дигитални пренос видео и аудио сигнала и других података унутар њега;
- 12) мултиплекс је композитни сигнал формиран од више независних дигиталних сигнала на принципу временске расподеле. Примењује се за дигиталне сервисе, а укључује радио и телевизијске програме, услуге додатних дигиталних садржаја, електронске комуникационе услуге и остале придружене идентификационе сигнале и податке;
- 13) MPEG-4 AVC v10 је стандард за видео компресију (ISO IEC 14496-10) идентичан препоруци ITU-T H.264;
- 14) оператор мреже је оператор електронске комуникационе мреже за дистрибуцију и емитовање медијских садржаја, коме је у складу са законом који регулише област електронских комуникација издата одговарајућа дозвола за коришћење радио-фреквенција;
- 15) оператор мултиплекса је лице које пружа услуге управљања мултиплексом;
- 16) постојећи емитери су емитери и носиоци јавног радио-дифузног сервиса који до тренутка преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма емитују телевизијске програме у аналогој технологији и који поседују дозволу за емитовање телевизијског програма или право на емитовање на основу закона који регулише област радио-дифузије;

- 17) SDTV (Standard Definition TV) је телевизија стандардне резолуције видео и аудио сигнала са бројем пиксела који одговара аналогном преносу телевизијског сигнала са размером слике 4:3;
- 18) HDTV (High Definition TV) је телевизија високе резолуције видео и аудио сигнала од 1920x1080 пиксела што одговара размери слике 16:9;
- 19) SFN (Single Frequency Network) представља једнофреквенцијску (истоканалну) мрежу;
- 20) MFN (Multi Frequency Network) представља вишефреквенцијску (вишеканалну) мрежу;
- 21) STB (Set Top Box) је екстерни уређај који заједно са антеном омогућава да аналогни пријемник оствари пријем и приказ дигитално емитованих телевизијских сигнала;
- 22) телевизијски програм представља програмске садржаје који обухватају информације свих врста (вести, мишљења, обавештења, поруке и друге информације), као и ауторска дела која се објављују путем телевизије у сврху обавештавања и задовољавања културних, образовних и других потреба јавности;
- 23) UHF опсези IV и V обухватају опсег радио-фреквенција од 470 MHz до 862 MHz;
- 24) VHF опсег III обухвата радио-фреквенције у опсегу 174 MHz до 230 MHz.

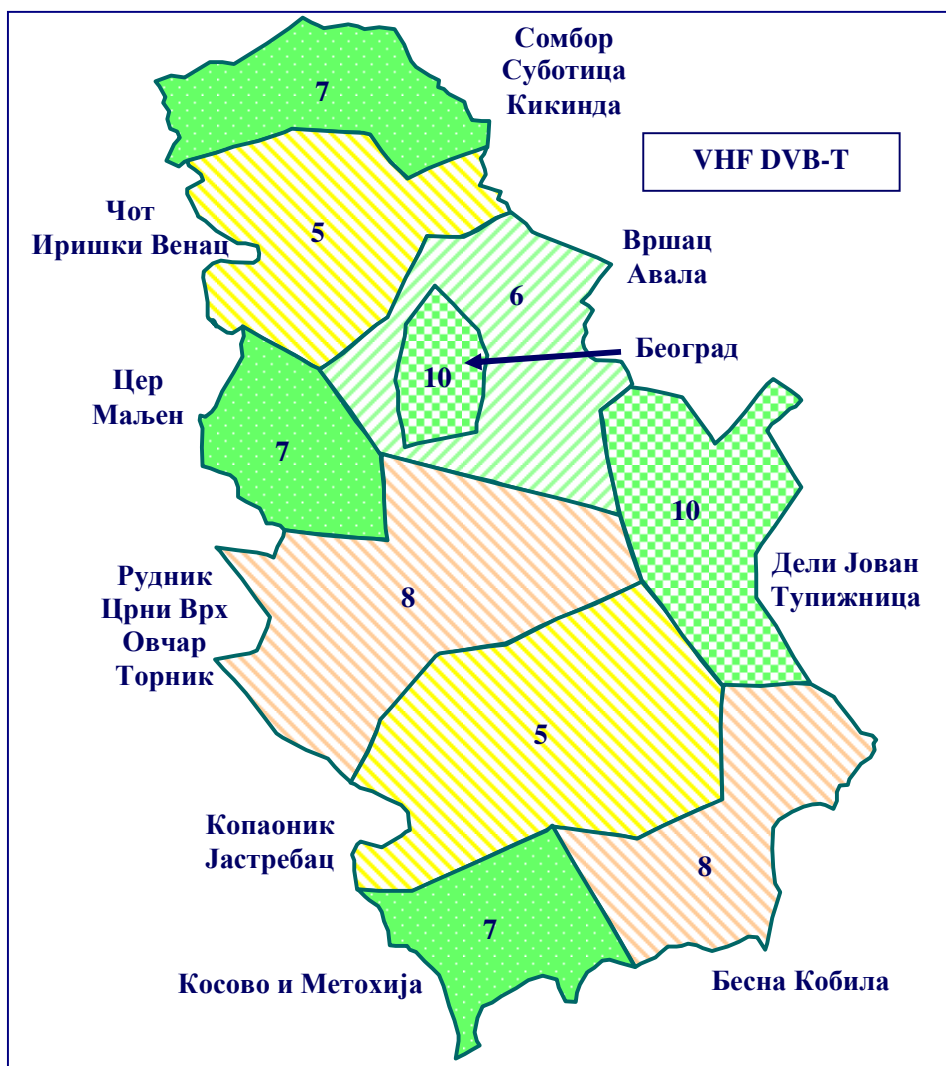
Технички елементи (услови) од значаја за прелазак

Члан 3.

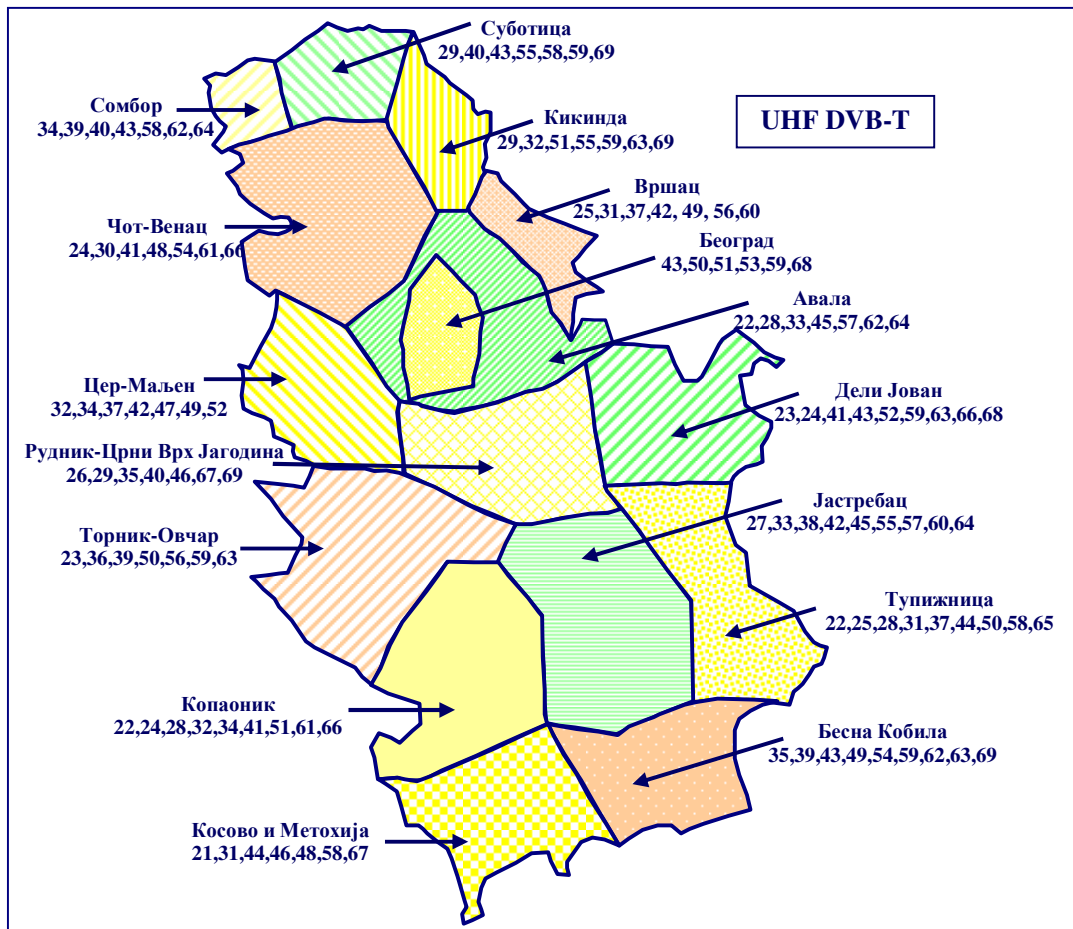
Територија Републике Србије је подељена у 9 зона расподеле у III VHF опсегу, а посебну зону расподеле представља шире подручје Града Београда, као што је дато на Слици 1.

Територија Републике Србије је подељена у 15 зона расподеле у IV и V UHF опсегу, а посебну зону расподеле представља шире подручје Града Београда, као што је дато на Слици 2.

Из техничких разлога за одређена покривања у UHF опсегу, зоне расподеле се спајају у једну (Сомбор и Суботица, као и Кикинда и Суботица).

Слика 1. Зоне расподеле са додељеним каналима за DVB-T у VHF опсегу

Слика 2. Зоне расподеле са додељеним каналима за DVB-T у UHF опсегу

Члан 4.

Технички стандард за компресију података је MPEG-4 AVC верзија 10 стандард идентичан са ITU-T H.264.

Технички стандард за дигитално терестричко емитовање телевизијског сигнала је DVB-T2 стандард.

Члан 5.

Мрежа за дигитално емитовање телевизијског сигнала је по правилу пројектована на основу једнофреквенцијског типа мреже (SFN) унутар сваке од зона расподеле.

По потреби, а из техничких разлога, могу се у оквиру зоне расподеле планирати и доделе на основу вишефреквенцијског типа мреже (MFN).

Члан 6.

Врста пријема дигиталног телевизијског сигнала је у складу са Финалним актима Регионалне конференције за планирање дигиталне терестричке радио-дифузије, Женева 2006, и припадајућим Планом.

Начин преласка са аналогног на дигитално емитовање и временски распоред

Члан 7.

Процес преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма спроводи се фазно, по регионима, у складу са Планом преласка на дигитално емитовање на територији Републике Србије (у даљем тексту: План преласка), а који усваја Влада на предлог надлежног министарства.

Влада ће обавестити јавност најмање девет месеци пре потпуног искључења аналогног сигнала у сваком од региона.

У поступку доношења Плана преласка из става 1. овог члана надлежно министарство спроводи консултације са Републичком агенцијом за електронске комуникације (у даљем тексту: Агенција), Републичком радиодифузном агенцијом (у даљем тексту: РРА), Јавним предузећем „Емисиона техника и везе“ (у даљем тексту: ЈП ЕТВ), јавним радиодифузним сервисима и имаоцима дозволе за емитовање телевизијског програма.

План преласка је саставни део стратегије која уређује прелазак са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма и нарочито садржи:

- 1) крајњи рок за потпуни прелазак са аналогног на дигитално емитовање у сваком од региона;
- 2) редослед региона за искључење аналогног сигнала;
- 3) задатке и одговорности у вези с обавештавањем јавности, израда плана помоћи најугроженијим категоријама становништва и сл, и
- 4) техничке параметре мреже.

Услови преласка са аналогног на дигитално емитовање

Члан 8.

Услови преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма у одређеном региону подразумевају:

- 1) постојање мреже за мултиплексирање, дистрибуцију и емитовање;
- 2) покривеност становништва дигиталним телевизијским сигнаlima постојећих емитера, не мању од покривености аналогним сигналом, одређену дозволом за емитовање програма, или правом на емитовање на основу закона који регулише област радио-дифузије;
- 3) обавезу покривености од најмање 90% становништва по окончању фазног преласка;

4) успостављену корисничку основу за пријем дигиталног телевизијског сигнала.

Испуњеност услова из става 1. овог члана утврђује се за целу територију Републике Србије провером сваког појединачног региона, сходно релевантним техничким прописима, као и у складу са одредбама овог правилника.

Влада, на предлог надлежног министарства, утврђује испуњеност услова из става 1. овог члана и одређује датум коначног преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма на територији Републике Србије, а не касније од 16.06.2015. године.

Од датума утврђеног у ставу 3. овог члана, телевизијски програм се емитује искључиво у дигиталној технологији. У случајевима када то из техничких разлога није могуће може се привремено одобрити другачије емитовање, а у складу са прописима који уређују област електронских комуникација.

Члан 9.

Капацитет мултиплекса се попуњава телевизијским програмима, као и другим подацима који се преносе кроз мултиплекс.

Агенција, на предлог РРА, а у складу са овим правилником, одређује распоред телевизијских програма.

Број и врсту других услуга, које се могу преносити кроз сваки појединачни мултиплекс одређује Агенција.

Распоред телевизијских програма, као и број и врсту услуга из ст. 2. и 3. овог члана, који се могу преносити кроз мултиплекс, Агенција објављује на својој Интернет страници.

Оператор мултиплекса и/или пружалац програмског садржаја кодује телевизијске програме тако да буду погодни за дигиталну радио-дифузију, уз задржавање објективних параметара квалитета услуге, у складу са препорукама Међународне уније за телекомуникације (ITU), као и одговарајућим међународним и домаћим прописима и општим актима Агенције који уређују ову област.

Оператор мреже за мултиплексирање, дистрибуцију и емитовање

Члан 10.

ЈП ЕТВ успоставља електронску комуникациону мрежу за мултиплексирање, дистрибуцију и емитовање дигиталног телевизијског програма за прва два мултиплекса, који ће бити пуштени у рад и попуњени током процеса преласка.

Ради успостављања мрежа из става 1. овог члана, Агенција издаје на захтев ЈП ЕТВ појединачну дозволу за коришћење радио-фреквенција.

ЈП ЕТВ емитује телевизијске програме садржане у два мултиплекса, у стандардној резолуцији (SDTV) при чему врши контролу квалитета података који се преносе унутар мултиплекса и извештај о спроведеној контроли доставља Агенцији.

Приступ мултиплексу за постојеће емитере

Члан 11.

У процесу преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијских програма, постојећим емитерима, који су до почетка преласка емитовали телевизијски програм у аналогној технологији, обезбеђује се приступ мултиплексу.

Агенција, на захтев РРА, обавештава ЈП ЕТВ о постојећим емитерима, који су добили право приступа мултиплексу из става 1. овог члана.

ЈП ЕТВ је у обавези да непристрасно, јавно и недискриминаторно омогући приступ мултиплексу постојећим емитерима из става 2. овог члана у складу са Законом о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 44/10) и овим правилником.

Технички и комерцијални услови приступа уређују се уговором који ЈП ЕТВ закључује са пружаоцима програмског садржаја.

Оператор мреже за дистрибуцију, емитовање и мултиплексирање има обавезу трошковне заснованости цена и примену трошковог рачуноводства. Агенција може, по службеној дужности или на захтев пружаоца програмског садржаја спровести анализу цена приступа мултиплексу и извршити њихову измену по потреби.

Члан 12.

Постојећи емитери настављају са пружањем услуга и после преласка на дигитално емитовање.

Постојећим емитерима биће измењене дозволе за емитовање програма, у делу који се односи на ознаку мреже/локација предајника и у делу у коме је дозвола за радиостаницу, односно појединачна дозвола за коришћење радио-фреквенције саставни део дозволе за емитовање. Постојеће дозволе за радиостанице, односно појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенције које су саставни део дозвола за емитовање програма биће замењене одобрењима за приступ мултиплексу.

Одобрење из става 2. овог члана нарочито садржи: логички број програма, капацитет, ознаку мултиплекса, приступ одговарајућем предајнику, и др.

Обим коришћења радио-фреквенција

Члан 13.

Током процеса преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма успостављају се два мултиплекса, у UHF опсезима IV и V.

Програми јавног радиодифузног сервиса и ималаца дозволе за емитовање телевизијског програма са националним покривањем налазиће се у истом мултиплексу.

Проток података унутар мултиплекса износи најмање 2 Mb/s по појединачном телевизијском програму који се емитује у стандардној резолуцији резолуцији (SDTV) и најмање 5 Mb/s у високој резолуцији (HDTV) у варијанти кодовања са константним протоком, односно проток се може обезбедити коришћењем одговарајућег статистичког

мультиплексера, тако да се субјективни квалитет у складу са релевантним препорукама задржи.

Члан 14.

Избор канала биће извршен оптимално по зонама расподеле, након доношења Плана преласка.

Садржај првог и другог мультиплекса је дефинисан само за прелазак са аналогног на дигитално емитовање.

У периоду након преласка активираће се додатни мультиплекси у зависности од потребе, а настале појавом нових емитера, повећањем протока за SDTV и HDTV, као и увођењем HDTV за постојеће и нове емитере.

Успостављање корисничке основе за пријем дигиталног телевизијског сигнала

Члан 15.

Корисничка основа за пријем дигиталног телевизијског сигнала из члана 8. став 1. тачка 4) овог правилника сматра се успостављеном у одређеној зони расподеле ако:

- 1) је јавност информисана о активностима које је потребно спровести у циљу пријема дигиталног телевизијског сигнала;
- 2) је јавност информисана о битним роковима за престанак аналогног емитовања телевизијског програма и почетак емитовања искључиво дигиталног телевизијског програма;
- 3) постоји довољан број STB уређаја на тржишту Републике Србије, да задовољи потребе сваког домаћинства која примају искључиво терестрички телевизијски сигнал;
- 4) је постигнут одговарајући степен снабдевености домаћинстава STB уређајима.

Јавни радио-дифузни сервис је носилац промотивне кампање процеса преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма, а сви емитери имају обавезу учествовања у процесу промоције.

Надлежно министарство ће предложити Влади начин коришћења и висину средстава предвиђених за субвенционисање набавке STB уређаја.

Иницијална мрежа за тестирање емитовања дигиталног телевизијског сигнала

Члан 16.

ЈП ЕТВ успоставља иницијалну мрежу за тестирање емитовања дигиталног ТВ сигнала на одређеном делу територије Републике Србије, по добијању појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција издате од стране Агенције, а у складу са законом и општим актима који уређују ову област.

За емитовање из става 1. овог члана користе се фреквенцијске доделе предвиђене за Иницијалну мрежу за тестирање емитовања дигиталног ТВ сигнала одређене Анексом 4

Правилника о утврђивању Плана расподеле фреквенција/локација за терестричке аналогне FM и ТВ радио-дифузне станице за територију Републике Србије („Службени гласник РС“, број 9/12).

Дигитална дивиденда

Члан 17.

У планирању мрежа за дигитално емитовање телевизијског програма, изостављају се UHF канали од 61. до 69. у циљу употребе овог дела радио-фреквенцијског спектра као дигиталне дивиденде након потпуног преласка на дигитално емитовање телевизијског програма.

Упутство о минималним техничким захтевима за DVB-T2/MPEG-4 дигитални телевизијски пријемник

Члан 18.

Надлежно министарство, у сарадњи са Агенцијом, доноси упутство о минималним техничким захтевима за DVB-T2/MPEG-4 дигитални телевизијски пријемник и исто се објављује на њиховим Интернет страницама.

Упутство из става 1. овог члана нарочито садржи податке о врсти услуге која се прима, радио-фреквенцијског опсега, начину пријема сигнала, као и податке о начину кодовања и компресије сигнала.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 19.

Ступањем на снагу овог правилника, трговац који продаје телевизијске пријемнике намењене искључиво пријему аналогног телевизијског сигнала, као и телевизијске пријемнике намењене пријему дигиталног сигнала који не подржавају изабране стандарде из члана 4. овог правилника, у обавези је да јасно и видно истакне писано упозорење са назнаком да пријем телевизијских програма, након преласка на дигитално терестричко емитовање у Републици Србији, неће бити могућ без STB уређаја који подржава прописане стандарде. Наведено писано упозорење трговац истиче на: пријемницима, омоту за паковање, као и у упутствима за употребу и то тако да купцу буде видљиво и познато пре куповине телевизијског пријемника.

Члан 20.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о преласку са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма и приступу мултиплексу у терестричкој дигиталној радиодифузији („Службени гласник РС“, број 12/11).

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број:

У Београду,

МИНИСТАР

Предраг Марковић